

WAT KUN JIJ DOEN VOOR KANSENGELIJKHEID?

12 tips die werken in de klas

Kansengelijkheid ... het werd hét onderwijsthema van de coronacrisis. Maar wat is kansengelijkheid precies? Waar herken je het aan? Hoe kun je het bevorderen? Met deze 12 tips van leraren en onderzoekers kun je in de klas direct aan de slag.

1 WEET WAT ER SPEELT

ANKO VAN HOEPEN (PO-
RAAD)

Werk evidence informed. Er is veel mooi onderzoek beschikbaar. Dat is een schat waar je in kunt duiken. Zorg dat je geïnformeerd bent. En maak zo iedere dag je onderwijs een stapje beter in het belang van al die kinderen.

1

2 VOER HET GOEDE GESPREK

NIENKE LUIJCKX (LAKS)

Blijf het gesprek met elkaar voeren, dus ook zeker met leerlingen. Kijk met elkaar naar de dingen die goed gaan, en naar de dingen die nog beter kunnen. Leerlingen hebben daar iets over te zeggen en hebben vaak ook goede ideeën. Bespreek samen bijvoorbeeld hoe de goede dingen van het afstandsonderwijs een plek kunnen krijgen in het normale onderwijs.

3 BEN SCHERP OP INSCHATTINGEN

EDDIE DENESSEN (UNIVERSITEIT
LEIDEN / RADOUD UNIVERSITEIT)

Bevraag jezelf continu kritisch over de inschattingen die je van leerlingen maakt. Hoe zie je een leerling? Wat denk je dat deze leerling (niet) aankan? Denk je in typische vmbo- of vwo-leerlingen? Hoe kijk je, waar baseer je dat op? Die interne dialoog en reflectie zijn belangrijk.

3

4

4 START PROJECTONDERWIJS

BAS HUIJBERS (VOX COLLEGE, DE
NIEUWE HAVO, AMSTERDAM)

Projectonderwijs is niet iets ingewikkelds. Laat af en toe los dat je vertelt hoe de wereld in elkaar zit, zodat leerlingen het zelf kunnen proberen. Je kunt dit heel goed combineren, gewoon in je les. Probeer eens iets en durf fouten te maken.

5

5 SCHOOL VOOR ALLE LEERLINGEN

INGE DE WOLF (UNIVERSITEIT
MAASTRICHT)

Bespreek dit eens in je team: is jouw populatie op school een afspiegeling van de wijk? Denk hier echt over na. Heb je misschien impliciet verwachtingen van ouders? Ontmoedig je bepaalde leerlingen om zich aan te melden? Kan elke groep leerlingen zich op jouw school goed genoeg ontwikkelen?

6

6 KOM JE LOKAAL UIT

JAN BAKKER (BS SINT-JAN
AMSTERDAM)

Ga één dag per jaar kijken bij een andere school. Leer van elkaar waarom het die school wel lukt, of niet, en neem dat mee naar je eigen school. Je hoeft niet het wiel telkens opnieuw zelf uit te vinden. Kijk gewoon buiten je deur en pas wat werkt toe in de praktijk.

Wat een kans!

Wat een kans! is een podcastserie van Cito over kansengelijkheid in het onderwijs. In zes afleveringen bespreken leraren en onderzoekers verschillende facetten. Het zorgt voor boeiende gesprekken op over - onder meer - de overgang van PO naar VO, differentiatie, segregatie, landelijke gebieden, interventies en toetsing.

Heb je Wat een kans! gemist? **Luister via cito.nl/gelijkekansen** of via je favoriete podcastapp.

SIMULATIE SCHOOLADVIES

7

IMKE OOSTING (TREND BUREAU DRENTHE)

Het is een eyeopener voor het schooladvies: de simulatie van de Inspectie. Je krijgt 16 leerlingen gepresenteerd (met info over schoolresultaten en thuissituatie). Welk schooladvies geef jij? Mooi om te doen met collega's.

8

NIET TOETSEN, MAAR LEREN

EVELIEN VAN DER BOK (HELCHERSEESCHOOL ZEELAND)

Niet toetsen, maar leren is een instructievideo van het Leraren Collectief. In 10 minuten weet je wat formatief toetsen je kan opleveren in de klas. Echt: je bent kinderen dan niet doorlopend aan het toetsen. Je kijkt wel steeds of doelen worden behaald.

IETS MINDER AUTONOMIE

CAROLA PETERS (BS HET MOZAÏEK, ARNHEM)

Lever een stukje autonomie in om als school een professionele standaard neer te zetten. Een standaard waar je allemaal aan moet en wilt voldoen. Ik denk dat dit daadwerkelijk gaat bijdragen aan de kansengelijkheid bij kinderen.

9

10

GROWTH MINDSET

BOWEN PAULLE (UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM)

'Intelligence is not fixed'. Wanneer kinderen die boodschap internaliseren en hard werken, scoren ze beter. Kinderen zijn niet dom. Ze zijn misschien 'unskilled', maar ze kunnen met hard werken 'skilled' worden. Growth mindset is dus zeker niet een vaag begrip. Het is bewezen, het is hoe de wereld werkt.

DENK NIET IN NIVEAUS

MARIJKE VAN VIJFEIJKEN (HOGESCHOOL ARNHEM NIJMEGEN)

Denk niet in niveaus. Denk vooral na over: wat is de volgende stap die deze leerling goed kan zetten en hoe kan ik daarbij helpen? De ontwikkeling van leerlingen verloopt grillig. Het 'niveau' kan over een paar maanden anders zijn. Gebruik toetsen vooral om het leren van leerlingen te verbeteren.

11

12

ZIE HET ALS EEN FILM

ANNEKE BLOK (CITO)

Zie de ontwikkeling van leerlingen als een film en niet als een foto. Ik denk dat we met elkaar onbewust resultaten bevriezen en het moment uitvergroten. En dan nog een tip, misschien wel de allerbelangrijkste: blijf je verwonderen. Dan doe je recht aan alle leerlingen.